

ב"ה

בפתח הגיליון נסקור בקצרה את המאמרים הרואים בו אור:

ת' ומ' ורדיגר דנים מבנית ורעיונית בפרשת המרגלים שבבמדבר י"ג-י"ד. לטענתם, הפרשה איננה כתובה לפי סדר המאורעות, וחלקים מסוימים מהאירועים המתוארים בה התרחשו סימולטנית. כמו כן, מפתח מרכזי להבנת הפרשה טמון, לדעתם, בשימת הלב להבחנה שבין העיסוק בארץ לבין העיסוק ביושביה.

ר' גפני עוסק בצרעת כעונש במקרא הן על פי פשטי המקראות הן על פי דברי חז"ל. הצרעת, לטענתו, היא תגובה להוצאת שם רע על אדם המייצג את ה'.

י' רייס מעיין בהיבטים מבניים וספרותיים של פרשיות חציית הירדן, מלחמת העי ומלחמת יריחו שביהושע א'-ח'. לדעת המחבר, תיאור מלחמות העי ויריחו הוא חלק מן היחידה הספרותית המחזיקה גם את תיאור חציית הירדן, ואיננו חלק מתיאור כיבוש הארץ אלא רק מבוא לקראתו. יחידה זו מקבילה לקריעת ים סוף ולמלחמות סיחון ועוג, ובסיומה מעמד הברכה והקללה.

שני מאמרים בגיליון זה עוסקים במגילת אסתר:

י' גרוסמן סבור כי כותב המגילה השתמש בביטויים שמקורם בפרשת כרם נבות, תוך שהוא מקביל את אחשוורוש לאחאב ואת זרש לאיזבל. באמצעות אַרְמִיזִים אלו מצביע הכתוב על דרך לפענוח פערים שבתיאורי המגילה.

ר' גולדנברג סוקר את הפירושים השונים שניתנו לביטוי הקשה שבמגילה - "הַיְהוּדִים הַפְּרוּזִים [הַפְּרָזִים קרי] הַיְשָׁבִים בְּעָרֵי הַפְּרָזוֹת" (אסתר ט', יט) - ומציע לפרש את הביטוי על פי הלשון הפרסית. במאמרו התייחס הן להיבטי נוסח הן להיבטי פרשנות.

ובענייני פרשנות: א' עיטם עוסק בנוסח פירוש רמב"ן לתורה. הוא מתאר בקצרה את השתלשלות דפוסיו עד מהדורת הרב ח"ד שעוועל (ירושלים תשי"ט). הכותב מנתח את מקורותיו של הרב שעוועל ואת אופן הכרעותיו במהדורתו. למסקנתו, עדיין רחוקה המהדורה מלייצג את נוסחו המקורי של רמב"ן.

מ' ברויאר מבקש לחדד את ההבדל העמוק שבין תפיסתם של מבקרי המקרא המודרניים לבין תפיסתו האמונתית הפרשנית המיוחדת הידועה בשמה 'שיטת הבחינות'. השיבות מיוחדת נודעת לדבריו אלה על רקע ספרו **פּרָקִי בְּרֵאשִׁית**, שיצא לאחרונה בהוצאת תבונות, ובו הציע פירוש שיטתי לפרקי ספר בראשית על פי 'שיטת הבחינות' שלו. בעקבות הבהרת שיטתו מהיר הרב ברויאר מפני שיטות

פרשניות חדשות, שיש להן ביטוי לאחרונה בקרב הרואים עצמם נאמנים לאמונת
ישראל, ואשר לדעתו הם כבר מחזיקים בידם אמונה חדשה.
עוד עמנו הערות ותגובות במדור המיוחד להן.

המערכת